

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/107/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123208918
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123208918.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. X, XXX XX A., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, F. skráteneý názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 05.10.2017, uvedená v časti Vyhlásenie klienta, v znení: „Klient berie na vedomie, že CFH ako prevádzkovateľ na základe dobrovoľného súhlasu dotknutej osoby: b) Osobné údaje Klienta uvedené v Zmluve poskytuje svojej ovládajúcej osobe VÚB, ako aj osobám zo skupiny s úzkymi väzbami k VÚB v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, vrátane spoločnosti Intesa Sanpaolo Taliansko, za účelom interného výkazníctva, zvýšenia kvality služieb, marketingové účely, účely vyhodnotenia rizikového profilu Klienta, vymaňania prípadných záväzkov Klienta po splatnosti. Platnosť súhlasu je 10 rokov od doručenia návrhu na uzatvorenie Zmluvy, pričom Klient berie na vedomie, že svoj súhlas je oprávnený odvolať najskôr po jednom roku od zániku predmetného záväzkového vzťahu alebo od udelenia súhlasu pre prípad, že sa Zmluva neuzatvorí, a to písomným oznámením doručeným na adresu Spoločnosti.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 05.10.2017, uvedená v časti Ostatné zmluvné podmienky a dojednania, bod 8. Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta, odsek 8.1 Zmluvná pokuta, v znení: „V prípade omeškania s úhradou jednotlivých Splátok je Klient povinný uhradiť Spoločnosti Zmluvnú pokutu vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. z dlžnej čiastky za každý aj začatý deň omeškania. Výška zmluvnej pokuty sa rovná priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenej podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania navýšenej o 10 percentuálnych bodov ročne, pričom nesmie prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa uvedeného nariadenia vlády.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 05.10.2017, uvedená v časti Ostatné zmluvné podmienky a dojednania, článok 11. Všeobecné ustanovenia, bod 11.3, v znení: „Klient podpísaním Zmluvy súhlasí, že komunikácia medzi ním a Spoločnosťou prostredníctvom elektronických médií bude Spoločnosťou zaznamenávaná a môže byť použitá ako dôkaz v prípade reklamácie alebo sporu.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 22.9.2023 domáhal voči žalovanému určenia, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 05.10.2017, uvedená v časti Vyhlásenie klienta, v znení: „Klient berie na vedomie, že CFH ako prevádzkovateľ“ na základe dobrovoľného súhlasu dotknutej osoby: b) Osobné údaje Klienta uvedené v Zmluve poskytuje svojej ovládajúcej osobe VÚB, ako aj osobám zo skupiny s úzkymi väzbami k VÚB v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, vrátane spoločnosti Intesa Sanpaolo Taliansko, za účelom interného výkazníctva, zvýšenia kvality služieb, marketingové účely, účely vyhodnotenia rizikového profilu Klienta, vymáhania prípadných záväzkov Klienta po splatnosti. Platnosť súhlasu je 10 rokov od doručenia návrhu na uzatvorenie Zmluvy, pričom Klient berie na vedomie, že svoj súhlas je oprávnený odvolať najskôr po jednom roku od zániku predmetného záväzkového vzťahu alebo od udelenia súhlasu pre prípad, že sa Zmluva neuzatvorí, a to písomným oznámením doručeným na adresu Spoločnosti.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Odôvodňoval to tým, že je zjavne neprimerané, ak spotrebiteľ udeľuje tak široko koncipovaný súhlas s nakladaním s jeho osobnými údajmi po dobu 10 rokov po doručení návrhu zmluvy, pričom uvedené nemožno považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa.

2. Ďalej žiadal určiť, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 05.10.2017, uvedená v časti Ostatné zmluvné podmienky a dojednania, bod 8. Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta, odsek 8.1 Zmluvná pokuta, v znení: „V prípade omeškania s úhradou jednotlivých Splátok je Klient povinný uhradiť Spoločnosti Zmluvnú pokutu vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. z dlžnej čiastky za každý aj začatý deň omeškania. Výška zmluvnej pokuty sa rovná priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenej podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania navýšenej o 10 percentuálnych bodov ročne, pričom nesmie prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa uvedeného nariadenia vlády.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Dôvodil tým, že dodávateľ si so spotrebiteľom túto zmluvnú pokutu individuálne nedojednal a táto spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže predstavuje okrem možnosti zosplatnenia a úrokov z omeškania ďalšiu sankciu.

3. Napokon žiadal určiť, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 05.10.2017, uvedená v časti Ostatné zmluvné podmienky a dojednania, článok 11. Všeobecné ustanovenia, bod 11.3, v znení: „Klient podpísaním Zmluvy súhlasí, že komunikácia medzi ním a Spoločnosťou prostredníctvom elektronických médií bude Spoločnosťou zaznamenávaná a môže byť použitá ako dôkaz v prípade reklamácie alebo sporu.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Konštatoval, že neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky odvodzuje od generálnej klauzuly ustanovenej v § 53 ods. 1 OZ. Tým, že banka si vyhradila právo vykonávať záznamy komunikácie aj bez prechádzajúceho upozornenia spotrebiteľa, pričom spotrebiteľovi takéto právo zo zmluvy nevyplýva a ide o hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Navyše toto ustanovenie znevýhodňuje iba jednostranne banku v prístupe k dôkazom a unesenia dôkazného bremena v prípade sporu so spotrebiteľom, čo zakladá neprijateľnosť zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 4 písm. I OZ. V prípade úspechu si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

4. Žalovaný písomným podaním zo dňa 12.11.2023 uviedol, že ide o umelo vykonštruovaný spor, pričom zákon predpokladá získavanie a spracovanie údajov od klientov a dažka súhlasu na spracovanie týchto údajov na 10 rokov je nepochybne dôvodná. K zmluvnej pokute uviedol, že úrok z omeškania si bude žalovaný uplatoovať až v prípade ak zmluvná pokuta dosiahne výšku poskytnutých peoazných prostriedkov (istiny úveru). Žalovaný si uplatňuje zmluvnú pokutu v zákonom stanovenej výške do easu kedy dosiahne výšku poskytnutých peoazných prostriedkov (istiny úveru) a až následne si uplatňuje úrok z omeškania, pričom tento postup nie je duplicitným uplatoovaním úroku z omeškania a zmluvnej pokuty, keďže to predpokladá nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.. Vo vzťahu k zaznamenávaniu elektronickej komunikácie uviedol, že táto je nielen na prospech dodávateľa, ale aj na prospech spotrebiteľa, najmä eo do dôkazného bremena. K trovám poznamenal, že ide o jeden predmet konania a to eiastoená neplatnosť zmluvy. Navrhol žalobu zamietnuť a uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

5. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že rozhodujúce je, aby existovalo hoci aj len jedno právoplatné rozhodnutie, ktoré urejuje predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú a teda absolútne neplatnú. Dôvodil, že žalovaný nepredložil v konaní jediný dôkaz na preukázanie vedenia kontraktneho procesu. Súhlas na spracovanie osobných údajov je bez možnosti ho odmietnuť alebo odvolať., priom absentuje tiež jeho individuálne dojednanie. Zmluvná pokuta je neobmedzená a môže byť útovaná žalovaným jednostranne. Zaznamenávanie komunikácie je nevyvážené, neobmedzené, neprímerané, bez možnosti výberu a nie je možné ho modifikovať. Poukázal na viaceré právoplatné rozhodnutia všeobecných súdov priamo k žalovaným neprijateľným zmluvným podmienkam. Navrhol žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

6. Napokon sa písomným podaním z 5.1.2023 k vyjadreniu žalobcu vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že veríte si bude uplatňovať zmluvnú pokutu len do výšky poskytnutých peoážnych prostriedkov, teda to nezhoršuje postavenie spotrebite3a. Navrhol žalobu zamietnuť.

7. Pod3a § 297 písm. b) zákona e. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ialej len Cs.p.) súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

8. Pod3a § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

9. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, oboznámením obsah celého spisu a zistil tento skutkový stav:

10. Žalovaný ako veríte3 a žalobkyo ako dlžník uzavreli 5.10.2017 zmluvu o spotrebite3skom úvere e. XXXXXXXXXXXX, priom žalovaný jej na základe tejto zmluvy poskytol úver vo výške 530,10 eur s 10 x mesaenou splátkou 58,38 eur, úrokom vo výške 25,61 % roene, RPMN vo výške 25,61 %, priemernou hodnotou RPMN 17,74%, celkovými nákladmi spotrebite3a 53,70 eur.

11. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie takto právne posúdil:

12. Pod3a § 52 ods. 1,2,3,4 Obeianskeho zákonníka (ialej len „OZ“), spotrebite3skou zmluvou je každá zmluva bez oh3adu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávate3 so spotrebite3om. Ustanovenia o spotrebite3ských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebite3, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebite3om. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávate3 je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebite3skej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikate3skej einnosti. Spotrebite3 je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebite3skej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej einnosti alebo inej podnikate3skej einnosti.

13. Pod3a § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebite3skou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebite3a. Spotrebite3 sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebite3ských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebite3a priaznivejší.

14. Právny vzťah medzi účastníkmi bolo potrebné posúdiť pod3a zákona e. 129/2010 Z. z. o spotrebite3ských úveroch v znení úeinnom v ease uzavretia zmluvy.

15. Pod3a § 1 ods. 2 zákona e. 129/2010 Z. z. spotrebite3ským úverom na účely tohto zákona je doeasné poskytnutie peoážnych prostriedkov na základe zmluvy o spotrebite3skom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finanenej pomoci, poskytnutej veríte3om spotrebite3ovi.

16. Pod3a § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebite3om pod3a tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

17. Pod3a § 2 písm. b/ citovaného zákona verite3om sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebite3ský úver v rámci svojej podnikate3skej einnosti.

18. Pod3a § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebite3skom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa verite3 zaväzuje poskytnúť spotrebite3ovi spotrebite3ský úver a spotrebite3 sa zaväzuje poskytnuté peoažné prostriedky vrátiť? a zaplatí? celkové náklady spotrebite3a spojené so spotrebite3ským úverom.

19. Pod3a § 53 ods. 1 OZ spotrebite3ské zmluvy nesmú obsahova? ustanovenia, ktoré spôsobujú znaenú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebite3a (ialej len "neprijate3ná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené ureito, jasne a zrozumite3ne alebo ak boli neprijate3né podmienky individuálne dojednané.

20. Pod3a § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebite3 možnos? oboznámi? sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvni? ich obsah.

21. Pod3a § 53 ods. 3 OZ ak dodávate3 nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávate3om a spotrebite3om sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Pod3a § 53 ods. 5 OZ neprijate3né podmienky upravené v spotrebite3ských zmluvách sú neplatné.

23. Súd prvej inštancie preto vyhlásil v zmysle vyššie citovaných právnych ustanovení zmluvnú podmienku uvedenú vo výroku I. tohto rozsudku za neprijate3nú, pretože v zmluve chýba individuálne dojednanie takého širokého oprávnenia pre neureitý poeet subjektov uvedených v obchodných podmienkach vo vz?ahu k osobným údajom klienta. Dlžník – žalobca nemal nijakú možnos? túto zmluvnú podmienku ovplyvni?, priedom je faktom, že táto zmluvná podmienka bola už právoplatne judikovaná ako neprijate3ná (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11 Co 33/2017 z 12.9.2017).

24. Eo sa týka druhej neprijate3nej zmluvnej podmienky uvedenej vo výroku II. tohto rozsudku je nutné uvies?, že táto umožňuje aj napriek možnosti zosplatnenia celého úveru aj možnos? duplicity sankcie (okrem úrokov z omeškania), spoeívajúcej v navýšení zmluvnej pokuty. Vo vopred pripravenom texte žalovaného absentuje vô3a zmluvných strán dohodnú? sa na povinnosti dlžníka plati? takúto sankciu bez oh3adu na to, že žalobca ako klient mal pod3a predtlaee zmluvy prehlási?, že súhlasí so zmluvnou pokutou, všetko v snahe získa? úver. Dlžník – žalobca nemal nijakú možnos? túto zmluvnú podmienku ovplyvni?. Uvedená finaneno – mocenská prevaha dodávate3a nad spotrebite3om, zvláš? za situácie vopred dodávate3om nakoncipovanej zmluvy, je neprípustná a súd preto takúto zmluvnú podmienku vyhlásil za neprijate3nú, všetko vo svetle tej skutoenosti, že nedošlo k jej individuálnemu dojednaniu. Uvedená zmluvná podmienka bola navyše viacnásobne právoplatne judikovaná ako neprijate3ná (napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 Co 3/2011 z 28.9.2011, sp. zn. 18Co 107/2017 z 9.5.2018, sp. zn. 8 Co 23/2017 z 20.2.2018, sp. zn. 22 Co 51/2018 z 18.12.2018).

25. Napokon vo vz?ahu k tretej neprijate3nej zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku III. súd prvej inštancie konštatuje, že dodávate3 je zvýhodnený aj bez súhlasu spotrebite3a zaznamenáva? komunikáciu, ktorá následne môže by? potenciálne spôsobilá pôsobi? ako dôkaz voei spotrebite3ovi, eo stavia dodávate3a do informaene a dôkazne nepochybne výhodnejšej pozície ešte predtým, ako by nejaký súdny spor vôbec vyvstal. Táto zmluvná podmienka bola navyše právoplatne ustálená ako neprijate3ná v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 16 Csp 112/2022.

26. S oh3adom na vyššie uvedené skutoenosti a právne ustanovenia súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej easti tohto rozsudku.

27. O trovách konania bolo rozhodnuté pod3a 255 ods. 1 CSP, pod3a ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na úeelné uplatoovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má voei neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.